SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:188

av Christian Carlsson (KD)

Förbud mot surrogatarrangemang

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot surrogatförmedlingar som väljer att göra reklam och verka i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot surrogatarrangemang inom EU och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är lätt att känna ödmjukhet och respekt inför människors längtan efter barn. Ofrivillig barnlöshet kan innebära en stor sorg och saknad. Men det finns de som väljer att utnyttja både människors barnlängtan och kvinnor i ekonomisk utsatthet, som ett sätt att tjäna pengar.

Surrogatmödraskap handlar oftast om att mot betalning sätta ett barn till världen genom att låta en biologisk mamma bära barnet i nio månader. Det sker som regel i ett annat land, och alltid med syftet att kvinnan ska föda och sedan lämna bort barnet till någon annan, som sedan ska fungera som barnets förälder. Det gör surrogatmödraskap särskilt problematiskt.

I Sverige är varken kommersiellt eller altruistiskt surrogatmödraskap tillåtet, men en surrogatindustri har vuxit fram och trots att surrogatmödraskap inte är tillåtet i vårt land så finns ändå företag som marknadsför sig och tillhandahåller dessa tjänster öppet i Sverige. Det är allvarligt. Att något är möjligt betyder inte att det är rätt.

Förmågan att föda barn är något helt fantastiskt, men det är inte en handelsvara som bör kunna köpas eller säljas till högstbjudande på en marknad. Surrogatmödraskap är förbjudet i de flesta EU-länder och det bör fortsatt vara förbjudet i Sverige.

Surrogatmödraskap innebär sällan ett avtal mellan jämbördiga parter. Det riskerar att leda till utnyttjande av socialt och ekonomiskt utsatta kvinnor, och det är inte rätt att fattiga och utsatta kvinnor utnyttjas som medel för andra människors längtan efter barn.

Visst kan det finnas kvinnor som av altruistiska skäl och helt frivilligt vill bli surrogatmamma, men risken är ändå stor att människor utnyttjas. Detta eftersom även sociala påtryckningar från syskon eller vänner kan vara svårt att stå emot.

Framförallt så bör man inte underskatta det starka och speciella band som skapas mellan mamma och barn under en graviditet. Om barnet direkt efter födelsen ska lämnas bryts bandet mellan mamma och barnet, anknytningen fördröjs och ingen kan på förhand bedöma hur stor saknaden av den biologiska föräldern kommer att bli hos barnen och på vilket sätt det kommer att påverka barnets utveckling. Surrogatmödraskapet kan skada kvinnorna både kroppsligt och känslomässigt, och det är fel utifrån barns rätt till sitt biologiska ursprung, och sina föräldrar. Surrogatmödraskap är därför varken rätt i förhållande till den biologiska mamman eller barnet.

Med anledning av ovanstående är det problematiskt att det finns förmedlingar i Sverige som uppmuntrar till, marknadsför och tjänar pengar på surrogatmödraskap. Vi i Sverige bör utreda möjligheten att förbjuda förmedlingar som i vårt land väljer att göra reklam för och tjäna pengar på surrogatarrangemang. Sverige bör också verka för ett förbud mot surrogatarrangemang inom EU.

Christian Carlsson (KD)